

noviny precheza

prosinec 2022 | číslo 6 | www.precheza.cz

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

opět tu máme konec roku, a tak jako vždy mi dovoluete krátké ohlédnutí.

Foto: archiv PRECHEZA

Koncem loňského a na počátku letošního roku jsme se potýkali s nedostatkem surovin, a hlavně s vysokými cenami energií. To jsme ještě netušili, co nás všechno čeká. Koncem února vypukla válka na Ukrajině a nikdo si nedokázal představit, co to bude pro nás znamenat. Měli jsme vážné obavy o dodávky ilmenitu z Ukrajiny a zemního plynu z Ruska. Jak se však Rusku postupně začaly jejich plány na bleskové obsazení Ukrajiny borit, začalo být jasné, že válka bude dlouhá a naše problémy s vysokými cenami energií jen tak nezmizí. Na druhou stranu jsme díky statečným Ukrajincům nepřišli o zdroj ilmeni-

tu. Po úvodním šoku byly dodávky obnoveny a zásobování probíhalo plynule. V prvním pololetí se nám ještě dařilo přenášet zvýšené náklady do ceny našich produktů a poptávka po titanové bělobě byla vysoká. Ve třetím čtvrtletí trh však náhle zkolaboval. Do Evropy se přes léto dostalo levné čínské zboží, a hlavně všichni odběratelé se začali zbavovat zásob. Vysoké ceny surovin a energií způsobily pokles poptávky po finálních výrobcích a v Evropě nakonec došlo i na omezování výroby. Řada konkurenčních továren pracuje na poloviční výkon a u některých se dokonce uvažuje o ukončení

výroby. Problémy s odbytem dostihly i nás, a tak jsme ke konci roku byli donuceni omezovat výrobu. Věřím, že se situace brzy uklidní a budeme moci zase vyrábět naplno. Naštěstí však díky skvělému prvnímu pololetí budou celoroční výsledky velmi dobré, a to nám umožnilo ještě před Vánoci vyplatit další odměny. Dovolte mi tedy popřát vám klidné prožití vánočních svátků, hodně štěstí a zdraví v novém roce 2023. Budeme to všichni potřebovat.

Těším se na další spolupráci.

Ing. Ivo Hanáček
Generální ředitel

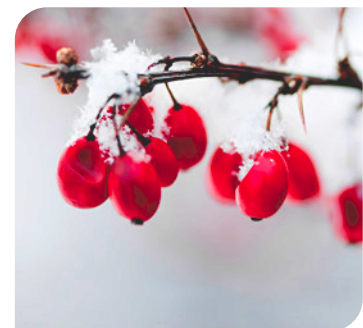

Foto: Ingimage

Milé kolegyně, milí kolegové, poslední letošní Noviny vycházejí 16. prosince a stará česká pranostika pro tento den radí: „O svatě Albíně schovej se do síně“. Jestli ještě dnes pranostiky trochu platí, měla by být v tento den pořádná zima. Zalezte si do síně, do obývacíku nebo do ložnice, kde vám bude teplo a vezměte si naše čerstvě upečené prosincové číslo. Hned na druhé straně se dočtete o průběhu a důležitosti generální zarážky na červených. Na straně čtyři se kromě významu pravidelných školení bezpečnosti práce dozvíte, jaké typy posluchačů rozeznává nevrlý přednášející. Jako třešinku na vánočním novinovém dortu si vychutnáte veršovaný článek knihovnice Lenky, jak jinak, než o poezii na straně 6. Další články uvnitř čísla si rozbalte sami. Jménem celé redakce vám přeji krásné a pohodové Vánoce a do nového roku hodně štěstí, zdraví, síly a optimismu.

Alena Okáčová

ŠŤASTNÝ NOVÝ ROK 2023

Vážené kolegyně, vážení kolegové,
děkujeme za spolupráci v uplynulém roce a přejeme příjemné prožití vánočních svátků, do roku 2023 pevné zdraví, hodně štěstí a pohody.

 PRECHEZA

Vánoční Charitativní sbírka v PRECHEZE

Vánoční hvězda neboli Poinsettia je květina, která se stala symbolem nejkrásnějších svátků v roce na celém světě. Má přinášet lásku a klid do rodiny. Pro těžce nemocné děti má tato květina význam mnohem důležitější, protože jim pomáhá na jejich cestě za zdravím. Nákupem živé květiny už 25 let přispívají lidé do sbírky, která tuto pomoc zajišťuje. Také zaměstnanci PRECHEZY se připojili ke sbírce a nákupem 194 ks vánočních hvězd přispěli významnou částkou na malé pacienty.

Charitativní sbírku organizuje Šance Olomouc o.p.s. a je určena na pomoc dětem, které se léčí na Dětské klinice Fakultní nemocnice v Olomouci. Letošní výtěžek, který zůstává jako předešlé peníze v regionu, bude využitý na humanizaci nemocničního prostředí, na nákup nadstandardního vybavení a zdravotnických potřeb, na finanční a sociální pomoc rodinám, na financování rekondičních pobytů po léčbě, na nákup dámk, výtvarného materiálu a na financování volnočasových aktivit.

Alena Okáčová

Foto: Ingimage

Výroba

Podzimní zarážky na provozech

Letošní podzimní generální zarážka **provozu ŽPM** byla opravdu rozsáhlá, ať už délkou trvání sedm týdnů, ale i množstvím a náročností investic a oprav přímo vázaných na odstávku. Do zarážky jsme odstavili výrobní začátkem září v době již neudržitelně vysokých cen energií a narůstajícího propadu prodejních zakázek u železitých pigmentů. V tomto ohledu bylo načasování odstávky příhodné.

Hlavními cíli zarážky byla investiční obnova a oprava klíčových aparátů na K-systému. Předmětem zájmu tuzemských i zahraničních firem se na několik týdnů stal výměník tepla za kontaktním aparátem, kondenzační věž K-systému, nový chladič kyseliny s anodickou ochranou, pračka plynů z dehydratační pece a v rámci termické linky výměník tepla za dehydratací skalice. V rámci investiční akce s využitím délky odstávky se pokračovalo s obnovou elektrické rozvodny červení spolu se stykovnou K-systému ŽP K2. Všechny výše zmíněné akce byly dlouhodobě plánovány a připravovány na základě zjištění z minulých odstávek a blízkého se konce jejich životnosti. Přesto se v průběhu realizace vyskytlo několik nepříjemných překvapení a situací, které jsme museli s našimi dodavateli společně vyřešit. Náročnou akcí byla oprava vyzdívkový nosné konstrukce náplně kondenzační věže. Podpůrné sloupce a rošt byly již v havarijním stavu. Výměně poškozených částí věže předcházelo ruční vybrání keramické náplně v množství více než 100 big-bagů keramických kroužků. S těžkým úkolem včetně zpětného naplnění výplně si poradili pracovníci firmy HEEMMA. Samotné opravy se ujala německá firma Steuler, která má s vyzdívkami pro tato zařízení velké zkušenosti. Dobře rozjetá akce se zkomplikovala po zjištění většího rozsahu poškození vyzdívkový, o kterém jsme dopředu nemohli vědět. Díky pohotovosti a profesionálnímu přístupu firmy se podařilo i tyto části vyměnit a věž najela po GZ do běžného provozu.

Očekávanou investicí byla obnova výměníku tepla 912 za kontaktním aparátem. Původní výměník z roku 2004 nás dlouhodobě trápil. Netěsnosti trubek a koroze pláště způsobily nejednu odstávku a vrásky údržbě. Nový výměník dodaný v režii firmy ZVÚ je velikostně stejný, ale disponuje materiálovým vylepšením na nejvíce exponovaných částech. Demontáž a montáž výměníku byla za pomoci obřího jeřábu otázkou několika dnů, více času bylo potřeba na potrubní připojení a zejména precizní provedení tepelné izolace, která je u tohoto typu zařízení velmi důležitá. Nový výměník tepla máme po zarážce i za dehydratační pecí včetně vylepšeného ovládání vzduchových klapek na základě zlepšovacího návrhu našeho zaměstnance.

Časově nejnáročnější akcí zarážky byla oprava mokré pračky plynů za dehydratací skalice. Při prohlídce vany sorbentu pračky se zjistilo velké korozní napadení, které se před provedením ochranného nátěru muselo precizně opravit. Bohužel při vyvažování skříně se přicházelo na další defekty a původně plánovaný termín dokončení nebylo možné dodržet. Následoval technologicky náročný protikorozní nátěr a kompletace zcela rozebraného zařízení o mnoha dílech a prvcích včetně nové plastové vestavby.

Na balení železitých pigmentů byla v rámci investiční akce zrealizována obnova baličky big-bagů. Nová auto-

matická balička zlepšila plnění materiálu z obou linek sušení při snížené prašnosti a vyšší přesnosti vážení. Pracovníci naší provozní údržby a externisté prováděli revize pecí, dopravníků termické linky, míchadel, výměnu gurt pásových dopravníků, čištění a revize tkaninových filtrů. Na mlýnici monohydrátu byla zarážka využita k revizím nejvíce namáhaného zařízení. Vyčištění katalyzátoru v K-systému včetně doplnění nové hmoty bylo provedeno našimi pracovníky, stejně tak pravidelné čištění trubek chladičů kyseliny od úsad tlakovou vodou. Díky délce odstávky zaměstnanci provedli komplexní úklid provozu i v běžně méně dostupných místech a podíleli se na přípravě zařízení k provedení běžné údržby.

Nájezd do provozu byl po tak dlouhé GZ komplikovaný, ale díky vysokému nasazení našich i externích pracovníků se podařilo obnovit běžný chod výroby. Všem pracovníkům, kteří se podíleli na přípravě a zvládnutí zarážky, patří velké poděkování.

Zarážka provozu kyseliny

Na rozdíl od loňského roku, kdy probíhala odstávka výrobní titanové běloby, dostali jsme v tomto roce na realizaci zarážkových prací minimální prostor. Výrobní titanové běloby byla totiž letos při odstávce výrobní kyseliny sírové bez dodávek 20barové páry a tomu musela přizpůsobit svůj výrobní program. Každý den odstávky sírovky navíc by tedy znamenal omezení výroby titanové běloby. Proto bylo nutné všechny odstávkové práce pečlivě připravit a bezchybně zrealizovat v přesně stanoveném termínu. Letošní generální zarážka výrobní kyseliny sírové proběhla 16. až 29. září. Díky tomu jsme se vyhnuli problémům spojeným s podzimním deštivým počasím, které komplikuje veškeré venkovní práce.

Základním požadavkem, proč každoročně zarážka výrobní kyseliny sírové probíhá, je legislativní požadavek na provedení vnitřní revize parního kotle a následná těsnostní zkouška tlakového celku. Vnitřní revizi provádí revizní technik za účasti zástupce provozu a firmy EKOL – výrobce kotle. Na základě zjištěných skutečností se vyhodnocuje stav kotle po dalším roce provozu a plánují případné opravy. Závěrem z letošní revize je dobrý technický stav, ale mírné zanesení teplosměnných trubek, které však odpovídá již sedmiletému provozu kotle.

Stejně jako každý rok proběhla inspekce a drobné servisní zásahy na turbíně. Tyto práce již druhým rokem provádí firma EKOL energo.

Každoročně mezi ty časově náročnější akce patří sítování katalyzátoru. Aplikuje se již léta zavedený postup, kdy jeho výrobce dánská firma Haldor Topsoe provede analýzu vzorků odebraných při poslední zarážce z každé etáže kontaktního aparátu a vyhodnotí aktivitu katalyzátoru. Tu pak porovná s dosahovanými provozními parametry. Na základě aktuálně dosahovaných teplot v katalyzátoru, tlakových ztrát jednotlivých etáží a emisí SO₂ pak doporučí, na které z etáží je vhodné kontaktní hmotu přetřídit a doplnit novou. Letos připadlo přesítování (neboli odstranění prachového podílu a úlomků) u katalyzátoru na 2. a 3. etáži. Opět jsme využili zavedený postup, kdy firma HEEMMA využila k vysátí částic sacího bagru firmy Ormonde. Během sítování byly opět odebrány vzorky katalyzátoru, u kterých bude analyzována jeho aktivita po dalším roce používání.

Stejně jako vloni a v předchozích letech bylo nutné provést servis vybraných armatur, především těch na vysokotlakém potrubí výroby. Tento servis provedly firmy Armatury Group a LDM. Tato zdánlivě jednoduchá odstávková akce ale vyžaduje více než týdenní intenzivní práci servisní firmy. Výsledkem pak jsou plně funkční a těsné armatury

a pojistné ventily, které musí vydržet další provoz po dobu celého roku. Pracovníci strojní, ale i elektro a MaR údržby byli do odstávkových prací intenzivně zapojeni, a aby vše stihli, občas svoji práci protáhli až do pozdních odpoledních hodin. Práce strojní údržby představovaly především otevírání a zavírání aparátů, přetěšňování přírubových spojů a odstraňování netěsností na potrubí kyseliny i procesního plynu. Pracovníci MaR a EN zase zajistili kontrolu většiny teploměrů, tlakoměrů, průtokoměrů a motorů. Provozní pracovníci byli soustředěni na ranní směny, na kterých prováděli kontroly a čištění zařízení od úsad síranů. Jak již bylo uvedeno na začátku – harmonogram zarážky byl velmi nabitý a všechny akce téměř na hodiny naplánované. Díky vysokému úsilí všech zainteresovaných pracovníků se podařilo vše úspěšně zrealizovat. Při uvedení do provozu nám tentokrát přálo i počasí, když jsme těsně unikli pravidelným podzimním inverzím typickým pro Přerov a jeho okolí. Nájezd výroby tak mohl proběhnout hladce, bez jakýchkoli omezení.

GZ z pohledu EN a MaR

Provoz energetika v letošní generální zarážce provedl standardní revize turbíny na sírovce včetně generátoru. V rámci inspekční prohlídky byly odstraněny všechny zjištěné drobné vady. Na turbo-generátoru bylo provedeno odzkoušení

všech bezpečnostních okruhů, včetně synchronizačních jednotek, výměny regulátoru napětí a záložního bateriového napájení. V rámci inspekce byl opraven i protihlukový kryt. Byly provedeny revize frekvenční měničů na rozvodně S1, stejně jako opravy klimatizačních jednotek a odvětrání rozvodny S1.

Ve spolupráci s investičním úsekem byly provedeny obnovy nízkonapěťových rozvodů na provozu železitých pigmentů. Jednalo se o rozvod „ŽP-A1“ – II. etapa a rozvod „K-2“. V krátkém časovém úseku bylo nutné kompletně odpojit všechny rozváděče, demontovat je a po instalaci nových rozváděčů odzkoušet všechny pohony, včetně signálů k řídicím systémům. Stávající rozváděče sloužily od roku 1968.

Dále byly provedeny revize VN rozváděčů distribučních rozvodů R21, R33/34 a R32. Šlo o pravidelné revize na základě servisní smlouvy s externím dodavatelem. Veškeré revize proběhly tak, aby nebyly nijak dotčeny či omezeny dodávky elektřiny ke spotřebičům. V rámci investic byla po mnoha útrapách ukončena akce pro dálkové měření spotřeby elektřiny externích zákazníků. Byly nastaveny jak veškeré komunikace s jednotlivými měřidly, tak datové komunikace směrem do systému Operátora trhu s energiemi. Bylo nutné doplnit nová měření do stávajících aplikací a ověřit funkčnost.

V oblasti MAR / ASŘTP bylo provedeno velké množství prací: na provozu PKS proběhl externí i interní servis. Externím servisem rozumíme například provedení revizí armatur firmami LDM a Valvea, revizi analyzátoru O₂ firmou Yokogawa, revizi a servis analyzátoru SO_x firmou RMT. Vlastními silami jsme zajistili kalibrace manometrů, kontrolu bezpečnostního systému, revize anodických ochranných, preventivní údržbu procesní instrumentace a mnoho dalších drobných, skoro „neviditelných“ úkonů. Programátoři se jako obvykle podíleli kromě standardní servisní práce i na drobných investičních akcích. Nemałym oříškem byla spolupráce při oživování obnovených stykoven na provozu ŽPM, současně jsme provedli i preventivní údržbu procesní instrumentace. Na závěr jsme zajišťovali podporu při nájezdech zařízení do provozu.

Tomáš Příkopa, Marek Konečný
David Blaťák, Jiří Janiš

Výroba

Obnova kondenzátního hospodářství

Kondenzát vzniká všude tam, kde je předáváno teplo z parního systému. Sytá pára odevzdává teplo přechodem mezi skupenstvími, tj. z plynného do kapalného tím, že kondenzuje. Takto vzniklý kondenzát je sveden do podružných sběračů kondenzátu, které jsou umístěny na jednotlivých výměníkových stanicích, a následně je čerpán do centrálního sběrače. Z centrálního sběrače je kondenzát přečerpán do Veolie Energie ČR a.s.

Do centrálního sběrače je kondenzát přiveden potrubím umístěným na energetických. Potrubí jsou svedena do centrálního sběrače kondenzátu. V areálu máme dvě centrální sběrná potrubí. Jedna větev vede z vodního hospodářství, výroby titanové běloby a výroby železitých pigmentů. Druhá větev je ve-

dena od hlavní jídelny, administrativní budovy a poloprovozu. Hlavní změnou v kondenzátním hospodářství byla obnova centrálního sběrače kondenzátu. Akce byla zahájena začátkem léta v rámci investiční akce. Původní kondenzátní hospodářství bylo zprovozněno v září 1967, a bylo sestaveno z ocelové ležaté

nádoby (centrální sběrač kondenzátu), čerpadlární a vychlázovací nádrže. Celá obnova kondenzátního hospodářství začala rozpálením staré vychlázovací nádrže. Stávající podstavec byl stavebně opraven a na uvolněné místo byla postavena nádrž PP/PE o celkovém objemu 14 m³, průměru 2,5 m a výšce 3 m. Na druhé polovině podstavce byl zhotoven přístřešek ze sendvičových plechů, do kterého byla uschována technologie strojní spolu s elektrickým rozváděčem a prvky MaR. Před realizací nových potrubních kondenzátních tras bylo nutné provést demontáž stávajícího sběrače a demolici podpěrného

zdiva. Tato akce vyžadovala přeložku stávajícího potrubí a zároveň bylo nutné zachovat čerpání kondenzátu do Veolie Energie ČR a.s. Ve spolupráci s realizátorskou firmou bylo přeloženo a propojeno potrubí, a tím bylo zajištěno nepřetržité čerpání kondenzátu do Veolie Energie ČR a.s. Na uvolněném místě byla postavena nová ocelová konstrukce, na níž bylo následně umístěno nové potrubí. Po oživení prvků měření a regulace bylo nové kondenzátní hospodářství uvedeno do zkušebního provozu. Na publikované fotografii je vidět výsledek několikaměsíční práce.

Petr Ostrčil

Foto: archiv PRECHEZA

Změna na Energetice a MAR

Od 1. listopadu 2022 došlo k organizační změně na útvaru Energetika a MAR. Vedoucí tohoto dosud sloučeného útvaru Ing. Ludvík Prášil bude nově působit ve společnosti AGF Energy, a.s., která se zabývá zajištěním energií a energetickými projekty pro všechny společnosti v koncernu AGROFERT. Útvary Energetika a Měření a regulace jsou nyní samostatné a oba spadají do přímé podřízenosti výrobnímu řediteli.

Nové parkoviště pro zaměstnance PRECHEZY

Navýšení kapacity parkovacích míst pro zaměstnance a návštěvy u hlavní vjezdu bylo více než potřeba. Stávající parkoviště o kapacitě 64 míst vybudované ještě v minulém tisíciletí již zkrátka nemohlo stačit dnešním potřebám. To, jak se celé nemalé dílo povedlo, můžete již od listopadu (kdy bylo uvedeno do ostrého provozu) posoudit sami, v článku se zase dozvíte, jak probíhala realizace a co vše je ukryto pod povrchem.

Nově vybudovaná parkovací plocha přímo navazuje na stávající parkoviště, které je napojeno na účelovou asfaltovou komunikaci, oddělenou bezpečnostní závorou. Na opačné straně se prodloužilo na maximální délku tak, aby bylo zároveň dodrženo ochranné pásmo železniční vlečky do akciové společnosti.

Počátkem prvního červencového dne byly zahájeny stavební práce. Jak je asi zřejmé, bylo nutné nejprve strhnout svrchní vrstvu zeminy. Plán se poté podrobila standardní zkoušce únosnosti. Bohužel bylo zjištěno, i přes provedenou geologickou sondu, že tato plán je nevyhovující. Bylo proto nutné

provést další výkopy. Celkem bylo odtěženo téměř 3 000 m³ zeminy. Na konci hranice parkoviště byl zhotoven tzv. zasakovací objekt, jednoduše řečeno díra v zemi o kapacitě násobně větší, než je průměrná spotřeba vody na rodinu za celý rok. Do té je svedena povrchovým kanálem dešťová voda z celé plochy nového parkoviště přes tzv. odlučovač lehkých (ropných) kapalin. V případě, že by přišly přivalové deště a kapacita vsaku by byla přece jen nedostatečná, je opatřen přepadovým potrubím, napojeným na areálovou kanalizaci v blízkosti hlavní vjezdu. Celý prostor byl následně zavezen šterkem a hutněn, místa pro stání se vydláží-

Foto: archiv PRECHEZA

dila a ostatní plochy vyasfaltovaly. Celý objekt byl opatřen oplocením, aby bylo zajištěno maximální bezpečí pro zaměstnance i jejich vozy, k čemuž bude sloužit také plánovaný kamerový systém. Samozřejmostí je umístění dostatečného osvětlení prostoru – na novém parkovišti vyrostly tři nové šestimetrové sloupky

veřejného osvětlení a na stávajícím byly staré sloupky demontovány a obnoveny. Novinkou nového prostoru je příprava na budoucnost – poslední čtyři místa jsou plánovaná pro možnost nabíjení elektromobilů, tudíž jsou nachystaná pro instalaci nabíječky. Napájení je vedené z rozvodny CHV2.

I velikost jednotlivých parkovacích míst byla volena oproti stávajícím místům výrazně větší, zejména delší. Celkově bylo vybudováno 73 parkovacích míst. Jako třešnička na dortu vodorovné značení a dílo bylo hotovo. Tak ať Vám slouží a nezapomeňte na přednost zprava!

Michal Bednařík

Komerční úsek

Za síran železnatý se v Evropě platí zlatem

S těmito slovy začínal nedávno jeden ze zákazníků náš telefonický rozhovor. Samozřejmě se jedná o nadsázku, ale faktem zůstává, že ceny Monosalu v posledních letech mají vzestupnou tendenci.

Situace z doby před několika roky a současností je nesrovnatelná. Problémy s kvalitou a dostupností produktu z východní Evropy nebo Asie a uzavírání výrobních kapacit v západní části Evropy naráží na rostoucí poptávku, především krmivářského sektoru. Výsledkem je pak růst cen, navíc podpořený vysoce inflačním prostředím. Právě orientace na výrobu krmných směsí, kterou Precheza začala výrazněji prosazovat před několika málo

roky, se ukázala být dobrou volbou. Zároveň došlo v obchodní strategii k omezení prodeje prostřednictvím distribuce, a naopak jsme začali mnohem více rozvíjet přímé obchodní vztahy. To přineslo zefektivnění komunikace a zkvalitnění zákaznického servisu. Z teritoriálního hlediska je jádro našich obchodních činností stále koncentrováno na Německo, ale postupně rozvíjíme činnost i v dalších zemích, např. v Beneluxu nebo ve Francii. V současné

době finalizujeme jednání o obchodních vztazích s našimi zákazníky pro rok 2023. Na rozdíl od titanové běloby nebo železitých pigmentů je naše

vyjednávací pozice nesrovnatelně jednodušší a s velkou mírou pravděpodobnosti lze předpokládat, že jednání přinesou pozitivní výsledky. Nezbyvá

než doufat, že se v podobném duchu budeme moci vyjádřit v dalších číslech tohoto občasníku i v případě titanové běloby.

Roman Novotný

Foto: Ingimage

Bezpečnost práce a systémy řízení

BOZP - periodické školení zaměstnanců v Precheze

Oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je jednou z nejdůležitějších součástí pracovního práva a její vývoj byl přímo závislý na přístupu společnosti k práci a osobám, které tuto práci vykonávají. Nedílnou součástí vývoje oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci byly tedy samotné předpisy vydané s ohledem na vývoj vědy, techniky, poznání nebezpečí a z nich vyplývajících rizik.

Když porovnáváme vývoj ve 20. a 21. století, je zde patrný postupný přechod z bezmezného dodržování vydaných právních a ostatních předpisů příslušnými orgány státní správy k mnohem významnějšímu přenechávání odpovědnosti za oblast ochrany života zdraví na samotných účastnících pracovněprávních vztahů. Dříve resortní ministerstva vydávala řadu různých pokynů a pravidel, zaměstnavatelé a zaměstnanci se jimi řídili a domnívali se, že pro ochranu života a zdraví vykonali vše. V současné době se však mnohem více zdůrazňuje důležitost odpovědnosti zaměstnavatele a jeho opatření v rámci plnění úkolů v oblasti prevence rizik.

Toto samozřejmě vede ke zvýšeným požadavkům na znalost právních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a na obsah a odbornou

úroveň ostatních vydaných předpisů. Zaměstnavatel v rámci své povinnosti musí zajišťovat zaměstnancům školení z oblasti BOZP, musí věnovat zvýšenou pozornost provozním a místním řádům, místně provozním a bezpečnostním předpisům, průvodní dokumentaci výrobních a pracovních prostředků a zařízení, technologickým postupům, bezpečnostním listům a jiným zaměstnavatelem vydaným předpisům.

Výchova a vzdělávání k bezpečné a zdravé neohrožující práci má důležité místo v programu odborného rozvoje zaměstnanců. Cílem výchovy a vzdělávání zaměstnanců v oblasti BOZP je zvyšování jejich kvalifikačních předpokladů k výkonu práce a zároveň je součástí prevence proti vzniku pracovních úrazů a nemocí z povolání. Zaměřením se na člověka jako na primární zdroj přínosů i rizik pracovních

procesů je významným aspektem v řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Spolehlivost lidského činitele má zásadní význam pro bezpečnou funkci celého pracovního systému, v němž je člověk ve vzájemné součinnosti s technickými zdroji a pracovním prostředím. Prakticky téměř každé selhání techniky je primárně způsobeno selháním lidské složky systému. Je tedy velmi žádoucí vyvolat takové chování lidského činitele, kterým bude co možná nejvíce ručit za spolehlivé fungování v pracovním systému a soustavně ho podporovat. Školení o právních a ostatních předpisech má za cíl i vyvolat u lidského čini-

tele žádoucí chování z hlediska zajištění bezpečnosti práce. Formování postojů musí směřovat k tzv. proaktivnímu chování zaměstnanců, kdy každý na základě uvědomované osobní odpovědnosti se cítí zapojen do procesu prevence a přichází s náměty či otázkami dříve, než jsou odhaleny státním odborným dozorem nebo se stanou dokonce příčinou nehody, havárie, pracovního úrazu nebo jiné nežádoucí situace.

Vzdělávání realizované firmou tvoří významnou součást celoživotního vzdělávání. Aby vzdělání nebylo náhodné a nepravidelné, aby bylo efektivní a zaručovalo firmě návratnost vložených prostředků, musí být syste-

matické a vycházet z celkové firemní strategie. Proto je součástí vzdělávacího procesu ve firmě tradičně i nadstavbové periodické školení všech zaměstnanců (mimo vedoucích pracovníků), které se opakuje v intervalu jedenkrát za dva roky. Toto školení ale není v žádném případě náhradou školení vedoucími zaměstnanci na pracovišti. V termínech 1. a 2., 8. a 9., 15. a 16. listopadu se zaměstnanci v kinosále firmy dozvěděli podstatné novinky nejen z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany, ale byli seznámeni i s důležitými poznatky v oblasti životního prostředí a s řízením jakosti. Přednášejícími byli: Ing. Navrátil, Ing. Mollin, p. Kolář, p. Kopecký, p. Bednařík, p. Tomeček a PhDr. Pazdera.

Firemní vzdělávání je velmi důležitou oblastí. K úspěchu firmy na konkurenčním trhu práce může pomoci i ochota firmy se nestále učit. Celkovou hodnotu firmy nevytváří jen finanční kapitál, ale i kapitál intelektuální, a to jsou právě znalosti zaměstnanců.

Jaroslav Pazdera

Foto: archiv PRECHEZA

Přírodopis žáků

K napsání tohoto článku mne přivedl jistý Ignác Antonín Born a jeho kniha *Joannis Physiophili Speciem Monachologiae* (česky *Přírodopis mnichů*) z roku 1783. Autor byl rakouský osvětenec a evidentně neměl mnichy rád. Ve své knize využil toho, že třída hmyz se dělí na řady (všekazi, vši, blechy ...) a mniši se též dělí na řady (augustiniáni, františkáni, cisterciáci ...). Mnišské řady pak Born ve svém díle, moderním slovníkem řečeno, onálepkoval, jako např. Benediktin, je hnědé barvy, střed těla má ztlustělý, řve o půlnoci nemelodickým hlasem ...). My v podniku moc mnichů nemáme. Nicméně, když personální oddělení v první půlce listopadu zorganizovalo šest školení, kterých se zúčastnilo přes 500 kolegů a kolegyně, vědychtivých a po poznání bažících, což je latinsky studiosus, česky žák, netřeba Ignáce Antonína Borna k jejich rozdělení jako druhy mnichů. A jakéže to tedy máme v podniku žáky?

Žák manažer Bývá starší, majestátního vzezření. Většinou hnízí v jedné z předních lavic. Je-li výše postaven (director), bývá obklopen suitou (sectatores). Přednášené myšlenky poslouchá, vnímá a nezapisuje. Během výkladu mlčí, nevyrušuje a neprojevuje emoce. Více než často bývá ve studiu rušen neodkladnostmi (res magna), pak odchází bez jediného slova středom a k výuce se již nevrací.

Žák záškolák Bývá jakéhokoli věku a vzezření. Většinou nehnízí, protože prezenční listinu lze podepsat i bez

zahníždění, po podpisu odlétá do dále. Na přednášené myšlenky kašle, protože všechno ví a všechno zná. Výklad jej nezajímá. Více než často pak páchá drobné či větší prohřešky proti vnitřnímu řádu, většinou neúmyslně a z neznalosti. On totiž tak úplně všechno neví a nezná, i když si to myslí.

Žák telegrafista Bývá mladšího věku, nenápadného vzezření. Hnízí v zadních lavicích. Cítí nutkavou potřebu (necessitas) přijímat a vysílat zprávy (nuntia), využívá k tomu výdobytky moderní techniky (fonomovil). Předná-

šené myšlenky neposlouchá, nevnímá a nezapisuje. Během výkladu jednou rukou drží výdobytek a druhou do něj tluče jako kdysi telegrafisté klíčem. Zahleděn do obrazovky mlčí a neprojevuje emoce. Je-li z telegrafování vyrušen nevrlým přednášejícím, rozhlíží se zmateně kolem sebe a nekomunikuje.

Žák bibliofil Bývá staršího věku, jakéhokoli vzezření. Hnízí ve středních až zadních lavicích. Vyznačuje se vyšší spotřebou informací, než kolik je mu schopen poskytnout přednášející. V průběhu přednášky (interpretatio) proto studuje listinné materiály charakteru zpravodajského (nuntia), případně charakteru bulvárního (avis supellectilem). Přednášené myšlenky neposlouchá, nevnímá a nezapisuje. Během výkladu zahleděn do papýru mlčí. Je-li z bibliofilie vyrušen nevrlým přednášejícím, se zhnuseným výrazem skládá papýrus do menšího formátu a nekomunikuje.

Žák znalec Bývá jakéhokoli věku a vzezření. Hnízí kdekoli. Je pohaněn trýz-

nivou touhou celému světu a nejlépe přednášejícímu ukázat, jak je pohotový, bystrý a vtipný. Nutkání (urge) uspokojuje soustavným vyřikováním komentářů s nízkou úrovní relevance a někdy i inteligence (podle něj pohotových a vtipných) a to hlasem vyšší či nižší intenzity (to podle toho, jak je od přednášejícího daleko). Koná-li se výuka mimo podnik, bývá jeho ostrovtip posílen zakázanými prostředky (což je většinou větší množství piv v kombinaci s jakýmkoli množstvím destilátů). Naštěstí pro přednášejícího zůstává ve své jedinečnosti většinou osamocen a pokud bylo destilátů více, v průběhu přednášky kvapně odchází a již se nevrací.

A protože rovné příležitosti, máme taky žákyně.

Žákyně hejnová Bývá vyššího středního věku, upraveného vzezření. Hnízí ve středních lavicích, a to vždycky v hejnu. Na rozdíl od Zuzany Hejnové neběhá a neskáče. Spolu s bibliofilem se vyznačuje vyšší spotřebou informací, proto je během výuky vyměňuje

vyšším švitořivým hlasem s vedle sedícími žákyněmi, vojenskou terminologií se tomu říká mnohoplex. Hejno během přednášky může společně studovat listinné materiály bulvárního charakteru (avis supellectilem), není to však pravidlem. Přednášené myšlenky v omezené míře poslouchá a vnímá, ale nezapisuje, ačkoliv každá hejnová žákyně má před sebou notýsek a písátko. Po výkladu odlétá hejno společně, neustále komunikující mnohoplexem.

Žákyně zvědavá Bývá nižšího věku, částečně upraveného vzezření. Hnízí zásadně v předních lavicích, osamoceně. Jako jediná pozorně sleduje, co přednášející vypráví, a sem tam si něco z toho zapíše. S vedle sedícími žákyněmi nebo žáky komunikuje pouze o přestávce. Pokud jí něco není jasné, nezeptá se. Po výkladu odlétá většinou v hejnu žáků jakéhokoli rodu a věku.

Co na závěr? Pokud se někdo poznal, v tichosti zůstaň. Na koho jsem zapomněl, za dva roky máme ještě jedno repete. **Pavel Mollin, nevrlý přednášející**

Aktuality z ochrany životního prostředí, řízení kvality a bezpečnosti práce: říjen a listopad 2022

Dne 15. října 2022 nabylo právní moci rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje o změně integrovaného povolení Prechezy a.s.

Integrované povolení je klíčový dokument, který v návaznosti na legislativu v oblasti životního prostředí stanovuje všem důležitým provozovatelům komplexní pravidla pro provoz jejich zařízení z hlediska vlivu provozu na okolní životní prostředí. Letošní změna integrovaného povolení patří svým rozsahem k těm menším – šlo o souhlas k realizaci konkrétních investičních akcí, které můžou svým charakterem ovlivňovat životní prostředí a k nimž je v rámci návazných řízení, jako je stavební či územní řízení, potřebné stanovit krajskému úřadu. Jak tuto změnu

integrovaného povolení, tak konsolidované znění celého integrovaného povolení lze dohledat na podnikovém SharePointu v sekci „EMS-ochrana životního prostředí“.

Ve dnech 24.–28. října 2022 proběhlo v Seville úvodní jednání technické pracovní skupiny k aktualizaci nejlepších dostupných technik pro chemické anorganické výroby, mezi které patří i stávající výrobní program Prechezy. Závěry k nejlepším dostupným technikám, schvalované na úrovni Evropské komise a členských států, jsou závazným podkladem pro stanovování emisních a vůbec provozních limitů pro jednotlivé výrobní technologie příslušnými orgány ve všech zemích EU.

Při povolování provozu či jeho změny je vždy posuzován soulad s nejlepšími dostupnými technikami. Dosud platný dokument o nejlepších dostupných technikách pro anorganické chemické výroby pochází z roku 2007. Lze očekávat, že do nového dokumentu, který má být dokončen a schválen v horizontu 4 let, se již promítnou nové politiky prosazované Evropskou komisí v posledních letech, jako jsou snižování zátěže prostředí chemickými látkami, zvyšování energetické účinnosti, dekarbonizace a další. Říjnové jednání se zabývalo především stanovením rozsahu budoucího sběru provozních dat od provozovatelů dotčených technologií, který je v plánu v roce 2023. Právě sběr dat od evropských výrobců

bude technickým podkladem pro definování nejlepších dostupných technik a souvisejících provozních limitů. Precheza byla na jednání zastoupena Ing. Mikulíkem z útvaru životního prostředí prostřednictvím on-line připojení.

V průběhu měsíce listopadu bylo v kinosále Prechezy zorganizováno celkem 6 běhů jednodenních školení, které umožnily účast maximálního počtu pracovníků Prechezy na nemanžerských pracovních místech.

Školení bylo zaměřeno výhradně na oblast bezpečnosti práce, požární ochrany, hygieny práce, řízení kvality a životního prostředí. Školiteli byli příslušní odborní pracovníci Prechezy.

Pavel Mikulík

Reportáž Blanky a Marka

Rozhovor s jubilantem

Na čtyři typické otázky Blanky a Marka tentokrát odpovídal Petr Kopecký, který nastoupil do PRECHEZY před 35 lety a pracuje jako požární technik.

Proč Precheza?

Po základní škole jsem nastoupil na učiliště do tehdejších Přerovských strojůren, kde jsem se tři roky snažil vyučit strojním zámečnickem pro stroje a zařízení. V prvním ročníku na učiliště došel pan Zdeněk Crha, který se mě a mé spolužáky snažil „lanařit“, abychom se vyučili pro Přerovské chemické závody (dnešní PRECHEZA). No, a tak se stalo, a já po vyučení 16. prosince 1987 podepsal první a zatím poslední pracovní smlouvu. A jen tak mimochodem, zde již pracovali i můj otec, strýc, děda a dokonce i tchán. Protože později jsem tady potkal první manželku Mirku.

Jak vzpomínáte na své začátky, kterými úseky jste prošel?

Vzpomínám na své začátky jako každý. Mladej, blbej a vyplašený. Co víc dodat. Nastoupil jsem na provoz kyseliny sírové, kde byl vedoucím údržby

pan Emil Jedelský, technologem údržby byl pan František Tomek a vedoucím provozu pan Petr Synek. Musím upřesnit, že jsem nastoupil na provoz S1, protože v té době už tu byly provozy dva - S1 a S2. Na místě tehdejšího provozu S2 se dnes nachází expedice kyseliny sírové. Taková perlička: já nastoupil na S1, kde už tehdy dělal na S2 mistra pan Jiří Novodomský a do dnešního dne je to můj švagr. Na tomto pracovišti jsem vydržel až do povodní v červenci 1997.

Nesmím zapomenout, že hned po vojně jsem se stal v podniku dobrovolným hasičem a po povodních jsem nastoupil jako preventista požární ochrany na útvar BTS. Po ukončení studia na požární škole v roce 2001, jsem začal pracovat jako pracovník požární ochrany. Po svém otci, který odcházel do důchodu, jsem převzal pozici vedoucího požární ochrany.

Tuto činnost vykonávám až do dnešních dnů, a to již 25 let.

Kdo vás nejvíc ovlivnil, na koho rádi vzpomínáte?

Vzpomínám na kolektiv spolupracovníků, kteří již na provozu S1 nepracují. Pan Josef Kalman, který na mne dohlížel a držel nad mnou svou ochrannou ruku, protože jsem nebyl ještě plnoletý (17,5 roku když jsem nastoupil do podniku). Dalšími úžasnými spolupracovníky, na které rád vzpomínám, byli pánové Přemek Zamazal a František Dostál.

Jak relaxujete po práci?

Koupil jsem si před sedmi lety zahrádku. Tam občas s přítelkyní něco ugrilujeme pro kamarády nebo vyudíme v udrině. Máme tam i záhonky, na kterých si ona sama pěstuje. Já mám zakázané se rýpat v hlíně, protože vytrhávám všechno, co tam roste. Proto se starám jenom o trávnik a stromky. Rád relaxuji ve wellness. Jezdím na výlety na kole, ale taky se dovedu válet u televize. Jinak se věnuji rodině a čekám, zda se někdy stanu dědečkem.

Kopecký Petr

Foto: archiv autora

Personalistika

Nabídka lázeňských a rekondičních pobytů pro zaměstnance pro rok 2023

Každoročně PRECHEZA zajišťuje pro své zaměstnance rekondiční a lázeňské pobyty. **Rekondiční pobyty jsou pětidenní a jsou určeny zaměstnancům, kteří pracují ve ztíženém pracovním prostředí.** Pobyt probíhá v rámci zákonné dodatkové dovolené a **zaměstnanci jej hradí zaměstnavatel.** Za případné spolucestující platí zaměstnanec smlouvanou cenu. **Lázeňské pobyty jsou určeny pro všechny zaměstnance společnosti. Jsou sedmidenní a lze na ně využít příspěvek zaměstnavatele ve výši 3000 Kč.** Jak lázeňské, tak rekondiční pobyty za spolucestující je možné platit body benefitního programu Benefit Plus. Informace o procedurách, cenách a rezervacích mohou zaměstnanci získat na personálním útvaru.

Rekondiční lázeňské pobyty

SPA RESORT LEDNICE****

Spa Resort Lednice je vysoce komfortní, nově vybudovaný lázeňský hotel, který je součástí vznikající lázeňské zóny v Lednici. Hotel je vybaven komplexním balneoprovozem a restaurací se zimní zahradou. Léčivým přírodním zdrojem je jodobromová voda, kterou si dosyta vyzkoušíte v nedávno otevřeném bazénu. Výčet volnočasových aktivit je velmi dlouhý, přeci jen, budete pobývat na nejkrásnějším místě jižní Moravy.

HOTEL VEGA**** Lázně Luhačovice

Hotel Vega je umístěn na svazích pod Komoncem, na místě, kde si hosté užívají malebné přírody bez městského hluku plnými doušky. Součástí hotelu je krytý bazén se saunou a v nabídce masáže najdete neobvykle bohatý seznam wellness procedur, jako například indické či havajské masáže. Hotel je ideálním místem pro vaši aktivní dovolenou v klidném prostředí u lesa a současně nedaleko lázeňské kolonády.

WELLNESS HOTEL POHODA****

Lázně Luhačovice

Již z názvu lze usuzovat, co vás v tomto hotelu potká především. Ano, je to pohoda, přátelský přístup a rodinná atmosféra. Čekají vás moderní pokoje, klimatizovaná restaurace s dětským koutkem a především wellness cent-

rum s plaveckým bazénem a mnoho dalšího. Hotel se nachází v klidné části Luhačovic, což ocení především milovníci přírody, architektury, dlouhých procházek a cykloturistiky.

HOTEL TERRA*** Jánské Lázně

Lázeňský hotel Terra je jedním z lázeňských objektů Janských Lázní, které leží na české straně Krkonoše a rozprostírá se na úpatí Černé hory. Lázně patří k nejstarším u nás a světově známé se staly v 1. pol. 20. století pro úspěšnou léčbu následků obrn, především dětské. Léčivým zdrojem je termální minerální voda a lokální podhorské klima. V okolí lázní existují rozmanité možnosti pro letní turistiku či cykloturistiku i zimní aktivity.

LÁZNĚ NIMNICA – SLOVENSKO Lázeňské domy Caritas, Veritas a Salvator

Lázně Nimnica leží v Trenčianském kraji v údolí řeky Váh nad vodní nádrží Nosice. Jedná se o jednu z nejmladších lázní Slovenska, jsou považovány za minerální perlu Slovenska. Nacházejí se zde prameny alkalických kyslíků, jejichž teplota je 10–15 °C, celková mineralizace cca 5000 mg/l. Voda se využívá se na pitnou a inhalační léčbu a na vanové uhlíkové koupele, které přináší úlevu od bolesti a zlepšují

zdravotní stav pacientů. Součástí areálu je také wellness centrum, kde se nachází bazén s masážními tryskami 33–35 °C, whirlpool, sauny - bylinková, infra, parní, finská, tepidaria a Kneippovy koupele.

PRIESSNITZ**** Lázně Jeseník

Lázeňské i rekondiční pobyty v krásném prostředí Jeseníků nabízejí speciální program pro upevnění zdraví a úlevu od bolesti zad a kloubů. Unikátní procedury nabízí venkovní Balneopark Vincenze Priessnitz. V Lázních Jeseník je možné využít také Lázeňský dům BEZRUČ*** a LD JAN RIPPER***. Pobyt ve všech zařízeních poskytuje výjimečné horské ovzduší a tradiční Priessnitzovu lázeňskou léčbu v kombinaci s moderními léčebnými metodami.

WELLNESS HOTEL DIANA****

Velké Losiny (pouze jako rekondice)

Hotel je umístěn v malebném podhůří Jeseníků, v nadmořské výšce 550 metrů a stojí na okraji kouzelného lesa, na svazích Lázeňského vrchu západně od Velkých Losin uprostřed překrásné zeleně. Od hotelu je nádherně vidět nejen hlavní hřeben Hrubého Jeseníku, ale také i na široké údolí hučivé Desné s lázněmi a zámek ve Velkých Losinách.

LÁZNĚ BOCHOŘ

(pouze jako rekondice)

Zaměstnanci, kterým pobyt mimo domov nevyhovuje, a přesto mají zájem o rekondici, mohou využít služeb Lázní Bochoř. Toto zařízení nabízí odborné masáže a koupele v léčivé sirnaté-železité vodě, která díky svému složení pomáhá při léčbě pohybového ústrojí a revmatických onemocnění.

SPA & KUR HOTEL HARVEY****

Františkovy Lázně

(pouze jako lázeňský pobyt)

V decentním prostředí citlivě zrekonstruované neoklasické budovy na vás

čeká prvotřídní servis čtyřhvězdičkového hotelu, léčebné, spa a wellness programy pod vedením profesionálních terapeutů a lékařů. Hotel Harvey leží na samém okraji lázeňské zóny, v klidném a tichém prostředí u centrálního lesoparku, přitom jen pár kroků od lázeňského centra Františkových Lázní.

SPA & KUR HOTEL PRAHA****

Františkovy Lázně

(pouze jako lázeňský pobyt)

Hotel se nachází v centru Františkových Lázní, jen pár kroků od lázeňské kolonády a městského parku. Hotel nabízí pohodlné ubytování, kvalitní služby a příjemnou atmosféru spolu s vlastním bazénem, léčivým pramenem a letní terasou. Hotel prošel kompletní rekonstrukcí a hostům je k dispozici je 52 dvoulůžkových pokojů včetně dvou s bezbariérovým přístupem a 31 jednolůžkových pokojů. Pokoje jsou nekuřácké, vybaveny sprchou, vanou, satelitní televizí, telefonem, ledničkou a bezpečnostním sejfem. Ve všech prostorách hotelu je k dispozici internetové připojení Wi-Fi.

HOTEL SKI*** Vysočina

(pouze jako lázeňský pobyt)

Hotel byl nedávno renovován a je velmi pohodlný a příjemný. Zcela jistě osloví lyžaře, milovníky turistiky i ty, kteří se nechají hýčkat v perfektně vybaveném wellness. O aktivní odpočinek se postará fitness centrum, nedaleká sjezdovka, lyžařské tratě i nádherná příroda Vysočiny a také památky lákající k návštěvě. V rámci hotelového komplexu jsou návštěvníkům k dispozici dva tenisové kurty, minigolf a posilovna.

Podrobné informace o cenách a procedurách poskytovaných nabízenými zařízeními najdete na intranetu nebo v mobilní aplikaci Náš intranet. Pokud nemáte přihlašovací údaje, obraťte se na útvar PERS.

Zdroj: Nabídka pobytů Hotel.cz

Jubileum životní

LISTOPAD

50 LET **Grešáková Drahomíra**
vedoucí skladu

ODCHOD DO DŮCHODU

Neumann Zdeněk
chemik-kontakťář

PROSINEC

50 LET **Sláma Jan**
mechanik ŽPM

60 LET **Škrášek Miroslav**
chemik-kontakťář

Lakomý Rudolf
provozní zámečník

ODCHOD DO DŮCHODU

Buksa Vladimír
provozní elektrikář

Jurajda Vítězslav
provozní elektrikář

v zaměstnání

LISTOPAD

25 LET **Lukeš Jiří**
chemický technolog

Mollin Pavel
vedoucí ŘJ

35 LET **Lehnertová Dana**
referent PÚ

Doležel Vladimír
chemik sušení a mletí

PROSINEC

35 LET **Bartl Daniel**
provozní zámečník

Kopecký Petr
pracovník PO

Okénko knihovnice

Poezie

Vážení a milí čtenáři, než Betlémské světlo zazáří, než k nám kouzlo Vánoc vkročí, zkuste tenhle článek dočíst. Celý rok jsem pro vás psala, knihovnu jsem přerovnála, vymýšlela soutěže, popouštěla otěže své bezedné fantazie... Dnešní téma? Poezie.

Jako vždy začínám psaní, jestli vyhrál pán či paní, kdo se z nové knihy těší a má při tom radost bleší. Od značky až k naší brance, pro sedmnáct z vás vyhrát byla šance, naměřila jsem ve větru 6,2 dlouhých metrů. Knihu Moje máma Jana Brejchová vyhrává **Marta Procházková**.

Když se řekne poezie, moje dušička ožije, vždyť kdo by neznal Ladu, Žáčka? Výborná to česká značka! Děti mají rády rýmy, prý však mezi dospělými není na básničky čas. Kdo to řekl, prosím vás? Přespolní a taky místní broukají si ve všech písničkách, slova, která bez muziky jsou písmena a slabiky, která někdo, pánbíčku, napsal jako básničku! V knihovně pro moje snění, básniček moc věru není, pro děti mám knihu vpředu **Už dovedu abecedu (3025)**. Z knihy plné obrázků mám tu jednu ukázkou:

**„Objednali škvoři z došků
sto ponožek pro stonožku,
když jim spočte pavouk očka,
stonožka se za rok dočká.“**

Pokud s dítětem čerti šijí, nebojte se klidně přijít, písmenka se naučíme, pěknou knížku vypůjčíme!

Pro dospělé mám tu knihy, které se mně strašně líbí, vůbec z polic nemizí, a tak vám je nabízím. Sbírka **Jak se chodí za holkama (2421)** z pera Bárty Václava možná bude knihou veršů pro vás zrovna ta pravá:

**„Vidím tvoje oči, jejich cudný pel,
který neochočí žádný krotitel,
já jsem v sedmém nebi a ty jediná,
která nemá zapotřebí házet očima.“**

Sbírka od Jiřího Žáčka **Okurková sezóna (7881)** je také milostné poezii poklona: (Bez lásky život nemá cenu, a tak za vším hledej ženu!)

**„Můj děda říkával: Dej chlapce na radu
některý holky jsou nejhezčí zezadu
některý zezadu, některý zepředu-
krása je závislá na úhlu pohledu“**

V knihovně vám bude krásně, od Jiřího Wolkera Básně (3482) jsou další knihou k přečtení, tak poslouchejte vážení, o životě, o lásce, v téhle malé ukázce:

**„Nejhlubší moře lidské oči jsou,
dnem svým až k srdci dosáhnou.
Co v očích ztroskotá, k srdci se propadne,
do srdce zaroste a srdce ovládne,
aby v něm hluboko kotвило
v jiné a strašlivé krásě,**

**jež ze všech krás světa nejsilnější je,
protože nelaská, ale nabízí
všechny tvé smysly nesmělé
střelami ohně a ocele.“**

V odborové knihovničce písmenka jsou ve vatičce, sbírek v ní moc věru není, dokoupím a všechno změním! Až za okny bude zima a když přijde kašel, rýma, vždycky volám: Lidičky!!! Pojdte si číst básničky! A že jste si nevybrali? Povídal, že mu hrál! Mám tu pro vás nůbl čtení, co nikde na pultech není, nad Betlémem kometa-knihu **Šel malíř chudě do světa (596)**. (Od Seiferta Jaroslava, co ho známe ze školy, i když mě třeba bolí hlava, přečetla bych cokoliv.)

**„Básník? Říká jen třesky, plesky
jak z obehnané staré desky.**

**A píše verše plné rýmů,
o lásce, víně, o růži,
pak nemá krejcar k poslednímu,
když nemá, tak si vydluží.**

**Po stole píše, na ubrusy,
v kapse má spoustu říkanek,
k práci mu stačí jen brk husí
a prst má věčně od kaněk.“**

Ta báseň mě rozesmála, jó, kdysi jsem taky psala drobné básně do šuplíku, byly plné cukrbíků, před šesti lety bezmála sbírečku jsem vydala. Tak se pojdte se mnou zasnít, představím vám jednu z básní:

**„Jsem Šípková Růženka,
musím pořád spát,**

**divím se tvým myšlenkám,
že mě chceš mít rád,
možná toužíš po změně,
která přijde hned,
až mě začneš šíleně
ústy probouzet.“**

Chceš znát konec básně? Můžeš! Sbírka **Svlékání z kůže** je v knihovně vážení dostupná i k přečtení.

Při hledání dalších básní příroda za oknem zkrásní, chystají se k pústu kapři, prostě zima, jak se patří. Cukroví se zvolna peče, a než přijde Štědrý večer, tak jsme všichni uhnání, nervózní a našťvaní. Stromek volá ze stojanu, že by chtěl mít zítra k ránu ozdobenou víc než špičku a já mám slzy na krajíčku. Copak jde jenom o jídlo? Aby hrálo dobré bydlo? Prokázáno, světe div se, Ježíšek v chlívkou narodil se!!!!

Proto posad'te se na lavice, teď napíše vám knihovnice nakonec tohoto psaní osobní vánoční přání:

At' se máme v Precheze, jako rybky v jezeře!

At' máme dost ilmenitu, také teplo, ocením tu, energii, čisté plíce, selský rozum v politice, at' prodává se naše zboží, také požehnání Boží, dětem svítí štěstím očka, at' se každý lásky dočká. At' máme dostatek všeho, času jeden na druhého, at' máme vždy plné lžíce, to vše si přeje knihovnice, at' nám dobře slouží zdraví, at' nás práce stále baví, at' máme čas odpočívat, číst si, hrát si, smát se, zpívat.

A do nového roku přeji, at' Noviny Precheza dál vycházejí!!!!

Než nadejdou zase dny všední je tu letos soutěž poslední:

Lenka Čulíková

Soutěž

Šestá soutěžní otázka zní:

Když jsem kyselá jablčka na zahradě posbírala, kolik mililitrů jablečného octa jsem letos udělala?

Na vaše tipy těším se na známých číslech a adrese (2346, 2347 a lenka.culikova@precheza.cz), pište do 8. ledna příštího roku, tipy střílejte klidně od boku, vždyť kniha Bílá voda od Kateřiny Tučkové, čeká na zrovna takové!

Okno do přírody

Jmelí – cizopasník přinášející lásku, štěstí i zdraví

Pozoruhodná rostlinka, bez které si neumíme představit Vánoce. Spolu se stromečkem tvoří téměř povinnou vánoční výbavu. Odkud však tato tradice pochází, že má jmelí významné léčivé účinky, jakým způsobem se přizpůsobuje na hostitelské rostlině, kolik u nás roste druhů nebo proč musí být darované? Po tom už se pídí málokdo.

Zelené větvičky s bílými plody uprostřed nehostinné zimy fascinovaly už naše dávné pohanské předky. Jeho magické schopnosti uctívali staří Slované, Kelové, Germáni i Římané. Sbírali je ve svátečním rouchu pomocí zlatého srpů a zavěšovali si je, podobně jako my, do svých obydlí, věřili, že zahání zlé duchy a čarodějnice, chránilo je před úrčnutím i chorobami, dokonce sloužilo i jako kadidlo pro vykuřování domů. S příchodem křesťanství se tento zvyk začlenil i do náboženství: jmelí bývalo za dávných dob statným stromem, z jehož větve vyřezal Josef kolébku pro Ježíška. Římané poté strom porazili a zhotovili z jeho kmene pro Krista kříž. Strom pohanů seshl a proměnil se v drobný keřík, chtěl zahrnout lidi dobrem. A protože věřící je částečně živ z Kristova těla, způsob obživy jmelí v podstatě symbolizuje obřad přijímání. A co všechno tento drobný keř vlastně umí? Zavěšené nad štědrovečerním stolem zajistí do domu štěstí a požehnání a každému stolovníkovi splní přání, pokud jej pošeptá do plamene první zapálené svíčky na vánočním stromečku. Štěstí závisí i na množství bobulek – čím více, tím většího se obdarovanému dostane. Polibky pod jmelím zaručí, aby láska z domu neodešla, po každé však musí oba společně utrhnout jednu bobulku. Díky svým lepivým látkám prý i umí udržet svazek muže a ženy. V neposlední řadě je atributem odvahy, zdraví a plod-

nosti jak lidí, tak zvířat. Přinese bohatou úrodu, schované pod polštářem navozuje věštecké sny, a chrání nás podobně jako amulety. At' už tomu věříme či ne, sami bychom si jej kupovat neměli. Opravdová síla jmelí je v jeho darování. Přejeme tak blízkému člověku štěstí, lásku i hojnost.

Záhy se také přišlo na to, že listy mají léčivé účinky, jejichž spektrum je opravdu široké. Pomáhá při srdečních obtížích, proti křečím, bolestem hlavy a skleróze, zlepšuje látkovou výměnu. Dokonce zvyšuje imunitní reakci těla proti určitým druhům rakoviny, můžou zpomalovat i její průběh, protože brzdí buněčné dělení. Využívá se k léčbě zánětů kloubů a nervů, artróz, vysokého krevního tlaku a mnohých dalších civilizačních neduhů. Změkčuje a odstraňuje vápenaté usazeniny v cévním systému, a tak dokáže efektivně bojovat i proti ateroskleróze.

U nás se vyskytuje pouze jeden druh jmelí, a to jmelí bílé a jeho tři poddruhy. Ve světě je jich ale známo kolem stovky. Kvete žlutě brzy zjara. Přestože je nejrozšířenějším poloparazitem českých dřevin, je u nás chráněná, a proto bychom ho trhat neměli. Za nelegální sběr hrozí nemalá pokuta.

Dříve se mělo za to, že keříky padají z nebe. O jejich rozšiřování se samozřejmě starají bobuložraví pěvci – drozd, pěnice a brkoslav. Zatímco drozd a brkoslav polykají bobule celé a

Foto: Olga Havířková

jmelí z nich může vzejít až po průchodu jejich trávicím traktem, pěnice černo-hlavá záměrně nestravitelná semena vyzobává z bobulí a lepí na větve. Tímto způsobem jmelí vysévá velmi hustě nejen poblíž matečné rostliny ale i na ní samotnou a způsobuje tak značné až fatální napadení stromu.

Jmelí se uchycuje na větvích a kmenech, kde vytváří stálezelené až metr velké vidličnatě rozvětvené keříky. Přestože jde o jeden druh, liší se svými vlastnostmi podle hostitelského stromu. Příkladem jmelí rostoucí na topolech je celé jedovaté, zatímco na ostatních jsou mírně jedovaté pouze bobule. Na lípách bývá jmelí placaté a drobné. Dobře se mu daří také na ovocných stromech a lze si jej úspěšně pěstovat na zahradě. Pár keříků jabloni nebo meruňce vůbec neublíží a když rozmáčknete bobuli a semeno s lepkavým oplodím šikovně umístíte na konec větve nebo na výhon, bude

snadné jej potom kdykoliv ze stromu odstranit. Jmelí se totiž množí pouze semeny, samo se nerozrůstá. A na opadaných listnácích vypadá nakonec i pěkně. Vydrží růst až několik desítek let. Jen dejte pozor při výběru bobule – jmelí rostoucí na jehličnatých stromech se na listnatých neujme. Na některých se neujme nikdy (dub, buk, ořešák, platan). A až ho budete sbírat, hlídejte venkovní teplotu. Zmrzlé jmelí je křehké a může se rozbit na malé kousíčky, navíc tmavne až téměř do černa.

Podívejme se na jmelí také z botanické stránky. Je pozoruhodným poloparazit z čeledi santálovitých. Z hostitelského stromu si odebírá vodu a minerální látky, fotosyntézu si však zajišťuje samo. Napadený strom se samozřejmě proti invazi intenzivně brání. Syntetizuje velké množství polyfenolů, které nahromadí kolem rostliny a zablokuje připojení k cévním svazkům. Semenáček tak nemá možnost dalšího růstu

a po vyčerpání vlastních zásob uschne. Jmelí je záhadné i na molekulární úrovni. Bylo zjištěno, že nedýchá a přesto žije. Přesněji, má poškozené nebo dokonce úplně chybějící mitochondriální geny a postrádá esenciální proteiny, potřebné pro buněčné dýchání. Všechny mnohobuněčné organismy bez výjimky spalují živiny získané fotosyntézou (nebo jiným způsobem) v mitochondriích, jakýchsi buněčných elektrárnách, kde vyrábí energii ve formě molekul ATP. Kromě jmelí. Jak tedy tato rostlina dýchá, resp. vyrábí energii tak, jak to dělají všichni ostatní, tedy zvířata, rostliny i houby? Zjistilo se, že velmi neefektivním procesem – glykolýzou. Ale proč? Vědci báдали. A zjistili, že jmelí je asketa a lakomec. Skrblí, roste pomalu a k životu moc energie nepotřebuje. Otázkou je, proč se tato rostlina dobrovolně vzdala něčeho tak užitečného a osvědčeného jako je buněčné dýchání a zisk energie? Jednou z hypotéz je, že mitochondriální elektrárna je v „investiční fázi“ příliš drahá a dle filozofie parazitů není výhodné plýtvat energií na zbytečnosti. Podobný jev je pozorován i u nádorových buněk, což jim napomáhá přežít i za velmi nepříznivých podmínek. Nejpravděpodobnější ale bude teorie, že se nejednalo o žádný evoluční záměr nýbrž o jakousi „evoluční nehodu“, výsledek nepovedené mutace, kterou rostlina jako zázrakem přežila a přizpůsobila se. Nakonec bychom s přihlédnutím k současnosti mohli jmelí považovat za průkopníka energetické úspornosti. Přeji Vám krásné Vánoce a at' Vám pozoruhodné jmelí splní všechna Vaše přání.

Kateřina Stojanová

Sportujeme po práci

AK Pretiox Jízda do Neznáma 2022

Srdečně zdravím a vítám všechny čtenáře, kteří se začali do poměrně pravidelné rubriky Autoklubu Pretiox.

O víkendu 8. až 9. října se konala tradiční akce pro členy a přátele našeho autoklubu, takzvaná „Jízda do Neznáma.“ Letošní ročník byl uspořádán k uctění památky kamaráda a dlouholetého předsedy autoklubu AK Pretiox, pana Jiřího Procházky, in memoriam.

Čas hromadného startu byl stanoven na 8.30 na parkovišti před Prechezou. Zatímco organizační tým doladoval poslední detaily ke zdárnému průběhu akce (takové nepodstatné detaily jako např. občerstvení na cestu blíže neurčené délky), postupně se sjížděly posádky účastníků. Mezi čekajícími panovala příjemná a radostná atmosféra. V letošním roce se zúčastnili prakticky všichni členové autoklubu, kteří jen trochu mohli. Po příjezdu poslední posádky na místo startu a skoro nepotřebné rozpravě stavitele tratě o tom, co si na ně přichystal, a po rozdělení mapových itinerářů s tajenkou mohly posádky směle vyrazit do tajemného „Neznáma“. Možná by někoho překvapilo, že posádky skutečně netušily, jaký je cíl jejich cesty. Ovšem je tomu tak. Posádky po obdržení podkladů a zejména mapy samozřejmě vyčetli směr cesty, ale finální cíl nebyl zatím nikde zveřejněn. Byli jsme teprve na začátku... Každá etapa byla okořeněna alespoň drobnou mezizastávkou, aby účastníkům cesta lépe

ubíhala. V letošním ročníku byly etapy celkem tři, z toho jedna pěší – jsme přece autoklub!

První etapa se od ostatních odlišovala 2 mezizastávkami. První mezizastávka byla víceméně občerstvovací pod zříceninou hradu Lukov, kde pořadatelé pro posádky připravili „hladové okýnko“, které nabízelo vynikající smažené vepřové řízký s chlebem, paprikami a nápojem – tradiční menu při pořádání akcí našeho autoklubu, jako jsou mezinárodní slalom Pretiox či AOS Pretiox. Po nasycení posádek a přejezdu do obce Hvozdná proběhla exkurze v místním Retro muzeu. Jednalo se o expozici, kterou sestavili motorističtí nadšenci především z veteránů. Mezi vystavenými kusy se ale nacházejí kromě motocyklů, automobilů i gramofony, nejrůznější deskové hry, nádobí, sety a soupravy všeho možného ze druhé poloviny 20. století (typicky například kotoučový magnetofon...) – tedy předměty, které tak nějak volně skončily v propadlišti

Foto: archiv PRECHEZA

dějín, přestože byly běžnou součástí životů našich nejen prarodičů, ale už i rodičů. Letí to letí...

Poté následovala druhá etapa, jejímž cílem bylo Čokoládové království ve Vizovicích. Jde o čokoládovnu s rodinnou tradicí, kde se vyrábí přes 70 druhů pralinek a více než 80 druhů čokoládových figurek. Tyto informace účastníci zájezdu nabyli při povídání o čokoládě, při kterém nám pan majitel zaníceně osvětlil historii čokolády, zpracování a pěstování kakaových bobů a rovněž popsal jednotlivé kroky zpracování čokolády. Povídání o čokoládě bylo ukončeno ukázkou výroby pralinek a sladkou tečkou – tedy ochutnávkou čerstvě vyrobených pralinek.

A už hurá do finále, teda vlastně do třetí etapy, kterou pořadatelé nazvali jako „pěší orientační protažení“. Vizovice mají krásný zámek, a tak se třetí etapa odehrávala v zámecké zahradě. Posádky obdržely mapu a stejným principem jako plnily úkoly doposud „vozmo“, tak se tedy v této etapě pohybovaly „pěšmo“. Byl krásný podzimní den a zúčastnění ocenili trochu pohybu

po několika hodinách soutěžení v autě (alespoň si nikdo nestěžoval, ha ha). Procházka byla přibližně 2,5 kilometru dlouhá, opravdu se jednalo o odpočinkové provětrání se. Po absolvování pěší etapy se každý samostatně dopravil do ubytování, Valašský šenk ve Vizovicích byl naším cílovým místem.

Po vynikající společné večeři se konala členská schůze, kde předseda zhodnotil, poděkoval a nastínil nové cíle, detaily ale budou řešeny až na výroční členské schůzi někdy před koncem roku. Po schůzi už následovala volná zábava. Perfektní kulturní vložku nám zajistila Anička Petrovská, která zahrála na svůj saxík, a tím společně s plamínky v rozhořeném krbu všemožná témata, která se řešila u jednotlivých stolů, dostala takovou příjemně podzimní pozitivní jiskru. Během různých hovorů dospělých se mladší účastníci nikterak nenudili. Rekord vytvořila Ája Chudárková, která v souboji s o dost starším soupeřem v „převracené“, kdy bylo smyslem otočit co největší počet pivních tácků pouze klouby prstů a bez pádu, převrátila neuvěřitelných 36 pivních tácků.

V neděli, po výtečné domácí snídani, se většina posádek navracela do svých domovů. Avšak poměrně nemalá skupinka se vydala do místních lesů a provedla výstup nad Vizovice na Janův hrad. Na hřebeni kromě krásného hradu čekala i houpačka pro dospělé s výhledem na nedaleký Zlín. Možná byste se mohli zeptat, jak to bylo s vyhodnocením tajenky a tedy výsledků. Pravdou je, že vítězi se stali vlastně všichni už jenom tím, že se zúčastnili – a našli cíl! Tímto bych chtěla moc poděkovat hlavním pořadatelům, Radkovi Šonskému a tatkoví, za velmi vydařenou akci. Necháme se překvapit, kdo se ujme uspořádání jízdy do Neznáma v příštím roce a co pro nás vymyslí...

Zuzka Prášilová

Pozn. Lp: nebyť mých dvou dospělých dětí, akcička by neproběhla, anebo alespoň ne tak hladce. Strávily totiž se mnou poměrně hodně času při její přípravě. Zuzanečka to skromně neuvedla. Velké díky patří také Zuzce a Ivči Prášilovým, bez nich by to fakt neklaplo!

Extraligové ženy Volejbalu PRECHEZA Přerov překvapují

Velkou podívanou zažívají po méně pohledných uplynulých sezónách fanoušci našich extraligových žen. Po prohraném úvodním mistrovském utkání na domácí půdě s Olympem Praha následovala série dvou pětisetových zápasů.

Hned ve druhém zápase dokázaly přerovské volejbalistky obrátit o bod loňského mistra Prostějov a následně také družstvo Králova Pole Brno. Dále pokračovaly výhrou 3:1 nad Šternberkem. Takový úvod snad nikdo nečekal. Dále následovaly porážky se Šelmami Brno a profesionálním tý-

mem z Ukrajiny SC Prometey Dnipro a Libercem. Bod získaly naše ženy také s Olomoucí. V Českém poháru opět podaly hráčky Volejbalu Precheza Přerov pěkný výkon s Prostějovem, kde přišly o vítězství až v pátém setu. Nové družstvo žen Přerova se letos opírá a kvalitní hráčky včetně kapitán-

ky, nahrávačky Michaely Zatloukalové a tři zahraniční volejbalistky. Tyto pak dokáží strhnout celý tým ke krásnému výkonu, který konkuruje naší extraligové špičce. Sedmým hráčem na hřišti jsou naši fanoušci. Svým povzbuzováním přispívají k úžasné atmosféře při domácích zápasech. **Dana Lehnertová**

Foto: archiv PRECHEZA

Střípky z Nadace

Přes 9 milionů korun od Nadace Agrofert na podporu hospicové péče

Také v letošním roce vypsal Nadace Agrofert již tradiční grantové řízení na podporu organizací, které poskytují domácí hospicovou péči pro děti a dospělé. Této oblasti se nadace věnuje od počátku své existence. V letošním grantovém řízení uspělo 31 subjektů, které si rozdělí 9 026 286 korun.

„Ráda bych za celou Nadaci Agrofert a její podporovatele poděkovala všem organizacím, které se do letošního grantového řízení přihlásili. Paliativní a hospicové služby považují za nesmírně potřebné, zejména pak ty mobilní služby, které mohou zajistit klientům to, že stráví poslední okamžiky svého života v domácím prostředí. Velice si této práce v Nadaci Agrofert vážíme. Lidsky doprovázet v těch nejtěžších životních okamžicích je neuvěřitelně náročné,“ říká Zuzana Tornikidis, ředitelka Nadace Agrofert.

Právě proto, že si nadace uvědomuje důležitost paliativní a hospicové péče, je grantové řízení na podporu organizací poskytujících tyto služby vyhlašováno každým rokem. „Vždy posuzujeme, kde daná organizace působí, jaký rozsah a kvalitu služeb poskytuje, jestli se na organizaci mohou klienti obracet nonstop nebo jaký musí hradit za tyto služby poplatek,“ vysvětluje Tornikidis.

Důvodem zjišťování těchto detailů je podle ní fakt, že nadace přispívá právě na úhradu provozních nákladů organizací, většinou například na mzdové náklady zdravotních sester. „V letošním roce jsme podpořili 31 organizací a každá z nich získala od 280 do 300 tisíc korun. Oproti minulým letům jsme se letos snažili vyšší podpory jednotlivým organizacím přiblížit k maximum, tedy k 300 tisícům. Důvodem byla samozřejmě inflace a rostoucí ceny všech vstupů. Nepřekvapilo mě, že žadatelé nejčastěji skutečně chtěli pomocí grantu hradit mzdové náklady zdravotnického personálu, následoval nákup zdravotnických pomůcek nebo třeba částečná úhrada nákladů na pořízení nového automobilu, který poslouží k obsluze klientů hospiců,“ dodává Torknikidis.

Nadace Agrofert vypsala svoje první grantové řízení pro hospice v roce 2015. Od té doby rozdělila mezi žadatele téměř 48 milionů korun.

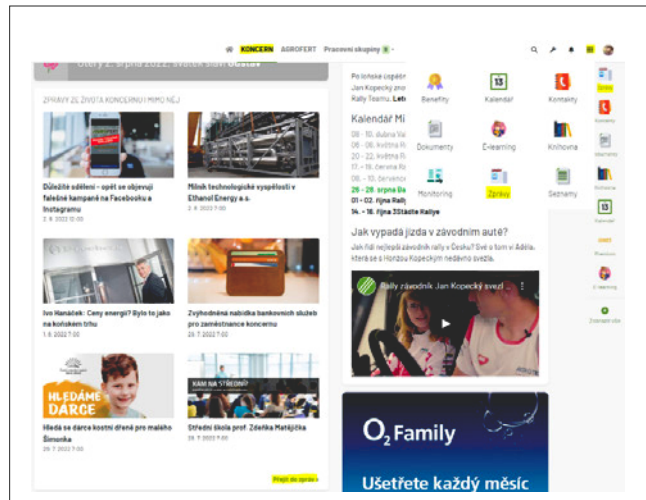
Krásné poděkování jednoho z podpořených hospiců. Zdroj: facebookový profil Hospice Athelas

Letem světem intranetem

Koncernový intranet vám nabízí všechny informace na jednom místě. Ať už hledáte nejnovější zprávy, benefity, kontakty, důležité směrnice či jiné nepostradatelné dokumenty, knihovnu nebo jen kalendář akcí. Abyste se k informacím dostali opravdu odkudkoli, tak není pro přístup potřeba firemní připojení. Připojit se zvládnete i ze soukromého počítače či vašeho telefonu.

Tipy a triky: Využívejte modul Zprávy naplno

Náš intranet toho v sobě skrývá více, než vidíte ve výpisu na nástěnkách. Pojdme se podívat, jaké všechny funkce přináší naše zpravodajství. Do modulu Zpráv se dostanete jednoduše. Jde to dokonce rovnou ze 3 míst na Našem Intranetu (vyžluceno na obrázku) přímo z widgetu zprávy na koncernové nástěnce pomocí tlačítka Přejít do zpráv pomocí bočního

Nemáte aktivní účet k intranetu?

Na výplatní páse jste dostali své unikátní přístupové údaje – přihlašovací jméno a také speciální čtyřmístný pin. Ty pak jen zadáte do přihlašovacího okénka, které naleznete na adrese www.nasintranet.cz. Pokud jste je neobdrželi, kontaktujte vaše personální oddělení nebo napište na podpora@nasintranet.cz

Koncern AGROFERT

Podívejte se na naši audiovizuální sérii ze života lidí a firem z našeho koncernu. Každý měsíc přidáváme nová videa na náš youtube kanál.

Co se vaří v Synthesii?

Pardubická chemička Synthesia vyrábí produkty, na které mohou být její zaměstnanci právem pyšní. Jedním z nich je například oxidovaná celulóza, která dokáže zastavit krvácení, proto se často používá (nejen) na operačních sálech. Zajímá vás více? Puštěte si video.

**SKENUJ
SLEDUJ**

Nevěřte fámám, hledejte fakta

FÁMY

FAKTA

V médiích se o AGROFERTu říká ledacos. Jaká jsou fakta? Podívejte se na naše webové stránky Fámy&Fakta, které jsou hlavním pilířem naší reaktivní komunikace. Reagujeme na mediální zkratky a nepravdy, které se o nás ve veřejném prostoru objevují.

**AGROFERT SE OHRAZUJE PROTI NEPRAVDIVÝM A ZAVÁDĚJÍCÍM TVRZENÍM
V SOUVISLOSTI S NOVELOU ZÁKONA O VÝZNAMNÉ TRŽNÍ SÍLE**

AGROFERT se ohraduje proti nepravdivým a zavádějícím informacím, které šíří Tomáš Prouza, prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu, v souvislosti s transpoziční novelou stávajícího zákona č. 395/2009 Sb. o významné tržní síle a odkazuje se přitom na koncern AGROFERT.

Především není pravda, že novela byla připravena ve prospěch AGROFERTU či ho jakkoli zvýhodnila. Na společnosti skupiny AGROFERT povinnosti z transpoziční novely dopadnou, bez ohledu na to, zda pozměňovací návrh bude schválen či nikoliv, neboť i té nejmenší společnosti bude započítáván konsolidovaný obrát celého koncernu AGROFERT, a ocitne se tak vždy ve vztahu ke svým dodavatelům v postavení odběratele s významnou tržní silou ačkoli ve skutečnosti silnější vyjednávací pozici mít nebude.

Novela tak zasáhne společnosti skupiny AGROFERT mnohem více než kterýkoli jiný podnik. Pozměňovací návrh přijatý Poslaneckou sněmovnou usiluje o zachování ochrany dodavatelů do obchodních řetězců, a to všem bez výjimky, včetně těch velkých, kterou dosud měli. Rozhodně není správné, aby obchodní řetězce mohly zcela bez omezení a bez hrozby postihu nekalé obchodní praktiky vůči velkým uplatňovat. Dokonce by to vedlo k tomu, že by záměrně velké dodavatele při výběru upřednostňovaly, protože smlouvy s nimi by žádné regulaci nepodléhaly, což připouští i pan Prouza.

Neexistuje žádný rozumný důvod pro to, aby část dodavatelů byla z ochrany před nekalými obchodními praktikami řetězců vyjmuta. Zvlášť když v minulosti se již mnohokrát prokázalo, že je ona předpokládána „vyjednávací síla“, a tedy silnější pozice v obchodním vztahu, nijak neochránila. Nevěřte fámám, hledejte fakta.

Více naleznete na www.famyfakta.cz